

NAČRT NADALJNEGA DELA

S preventivnim terenskim delom usmerjenim v skupnost (v nadaljevanju terenskim delom) se deležniki opolnomočijo za odgovarjanje na potrebe, ki se pojavljajo v skupnosti in za reševanje aktualne lokalne problematike. Terenske delavke v obdobju treh let izvajamo aktivnosti, ki deležnike skupnosti podpirajo v procesu opolnomočenja za samostojno in kompetentno skupnostno delovanje. Skozi ta proces se razvije dinamičen sistem za odgovarjanje na potrebe in za reševanje aktualne lokalne problematike (v nadaljevanju skupnostni sistem).

Delo vključuje razumevanje dinamike socialnih odnosov in dinamike moči med različnimi deležniki v skupnosti in delovanje v smeri pravične in vsevključujoče skupnosti. Terenske delavke smo most med skupnostjo in širšim okoljem v katerem deluje.

Naša vloga je tudi, da v različnih skupnostih z akcijskim raziskovanjem razvijamo pristop, ki je primeren za navezovanje stika z deležniki in izvajanje aktivnosti. Z utemeljevanjem tega pristopa in razvijanjem metod omogočamo prenos načina dela na druge skupnosti.

S terenskim delom vplivamo na vzroke, ki prispevajo k pojavnosti vandalizma in drugih problematičnih vedenj in ne le zmanjšujemo simptome.

Pričujoče besedilo se nanaša na terensko delo, ki ga bomo nadaljnja tri leta (od leta 2016 do leta 2019) izvajale vzporedno na štirih lokacijah. Glede na dosedanjo delo (mapiranje terenov in analiza podatkov) bomo delo nadaljevale v Savskem naselju in Črnučah, druga dva terena pa bomo določile preko ponovne analize potreb lokalnih skupnosti.

Ciljna populacija:

Z našim delom nagovarjamo celotno lokalno skupnost, saj je za ustvarjanje celostnih in trajnostnih rešitev nujno vključevanje vseh deležnikov. Z aktivnostmi pa želimo ciljno animirati mlade, kajti prav mladi, še posebej tisti z manj priložnostmi, so pogosto spregledana in družbeno izključena populacija.

Kot deležnike skupnosti razumemo vse posameznike in institucije, ki so del lokalnega dogajanja, problematike in reševanja le-te. Najpomembnejši so lokalni prebivalci, ne glede na starost, spol, versko ali drugo razlikovanje. Deležniki skupnosti so tudi institucije in zaposleni v njih, ki delujejo v lokalnem okolju (vrtec, šola, policija, četrti mladinski center, gasilci, taborniki, nevladne organizacije, društva in gibanja), kot tudi tisti odločevalci, ki s svojim

delom vplivajo na kvaliteto sobivanja (četrtne skupnosti in lokalna politika) ter ostali pomembni akterji (podjetniki, druge pomembne osebe).

Potrebe, ki smo jih prepoznale v skupnostih:

- vzpostavitev prostorov za druženje in ciljno usmerjenih prostorov za druženje in izražanje mladih;
- večja dostopnost že obstoječih družabnih prostorov v skupnosti (parki, igrišča, občinski prostori, mladinski centri);
- prenova obstoječe in dodajanje nove infrastrukture na javnih površinah glede na potrebe skupnosti;
- vključitev deležnikov skupnosti v načrtovanje, izvedbo, evalvacijo vzpostavljanja in prenavljanja skupnostnih in javnih površin;
- aktivna udeležba mladih v družbi;
- izvajanje aktivnosti, ki so ciljno prilagojene mladim (športne, kreativne, zaposlitvene aktivnosti);
- vključevanje tematik skupnostnega sobivanja in preprečevanja vandalizma v vzgojno-izobraževalne institucije;
- vzgojni poudarek na spoštovanju do soljudi, okolja in narave;
- vzpostavitev skupnostnih sistemov, ki povečujejo posameznikovo udeležbo in njegovo odgovornost v skupnosti;
- mreženje deležnikov skupnosti.

Namen dela

- Skupnostne in javne površine so dostopne in omogočajo kvalitetno preživljanje prostega časa ter spodbujajo interakcijo;
- deležniki sodelovalno vzpostavijo skupnostni sistem;
- mladi aktivno participirajo v skupnosti;
- skupnost je povezana s širšim okoljem.

Cilji triletnega terenskega dela

- Sooblikovan skupnostni prostor. *Vzpostavljanje ali prenavljanje prostora v skupnosti poteka glede na izražene potrebe deležnikov. Ti sodelujejo v vseh fazah procesa, od načrtovanja, do izvajanja in evalvacije. Vzpostavljen prostor je naravnani k interakciji*

deležnikov in aktivnemu preživljanju prostega časa. Po vzpostavitvi skupnost skrbno upravlja s tem prostorom.

- *Deležniki skupnosti so v interakciji, vzpostavljen je konstruktiven dialog. Povezano odgovarjajo na potrebe in rešujejo aktualno lokalno problematiko. Deležniki pridobijo kompetence za raziskovanje potreb, vzrokov in za reševanje problematike. Znajo poiskati vire moči v skupnosti in pomembne akterje. Skupaj načrtujejo dejavnosti in jih sodelovalno izvajajo. Proces na koncu ovrednotijo in na podlagi izkušnje vpeljejo spremembe v nadaljnje aktivnosti.*
- *Skupnost aktivno pristopa k reševanju vandalizma. Deležniki skupnosti ozavestijo vandalizem kot kompleksen pojav. V primeru vandalizma skupnost razišče zakaj je do dejanja prišlo in vpeljuje rešitve, ki v danih primerih preprečujejo vandalizem.*
- *Vzgojno-izobraževalni procesi vključujejo skupnostne tematike. Na osnovni šoli v lokalni skupnosti se v tri predmete in v obvezne izvenšolske vsebine vključi tematike povezane s skupnostjo. V sodelovanju z zaposlenimi se izdela priročnik o načinu vključevanja teh tematik v redni pouk. Institucije, ki poleg osnovnih šol izvajajo vzgojno-izobraževalne programe (taborniki, gasilci, četrtni mladinski centri, druge nevladne organizacije in skupine) letno organizirajo tematsko delavnico s poudarkom na skupnosti.*
- *Mladi se znotraj skupnosti aktivno in kreativno udeležujejo.*
- *Mladi sooblikujejo skupnostne sisteme in so enakovreden deležnik, ki je v skupnosti upoštevan in sprejet. Mladi ob podpori vzgojno-izobraževalnih vsebin (delavnice, terensko delo, skupnostne aktivnosti) razvijajo kompetence za aktivno vključevanje v procese skupnosti. Kot kompetentni deležniki se vključujejo v vse faze procesa - raziskovanje, načrtovanje, izvajanje in ovrednotenje.*
- *Javne površine imajo ustrezno infrastrukturo za kvalitetno preživljanje prostega časa, druženje in povezovanje deležnikov skupnosti.*
- *Ne javnih površinah se izvajajo aktivnosti, ki spodbujajo kvalitetno preživljanje prostega časa, druženje in povezovanje deležnikov skupnosti.*
- *Deležniki skupnosti (pre)poznajo pomen skupnostnih in javnih površin in skrbijo zanje. Infrastruktura v skupnosti je oskrbovana in ohranjena, na površinah ni smeti, na infrastrukturi ni škode povzročene z vandalizmom.*

- Med skupnostjo in mestno občino ter drugimi odločevalci je vzpostavljen stalen dialog.
- Deležniki skupnosti predstavljajo uspešne in delujoče skupnostne sisteme širši javnosti.

Lokacije dela:

Terensko delo izvajamo tam, kjer se deležniki skupnosti najpogosteje aktivno udeležujejo ter v institucijah, ki vplivajo na dogajanje v skupnosti. Taki prostori so:

- javne površine in površine javnega značaja, ki različnim deležnikom omogočajo povezovanje, vzpostavljanje kvalitetnih odnosov in prostor za sooblikovanje rešitev;
- vzgojno-izobraževalne institucije, ki redno delujejo v skupnosti (vrtci, šole, četrtinski mladinski centri itd.);
- druge institucije, ki so pomembni akterji v skupnosti (svet četrtne skupnosti, policija, mestna občina, pomembna lokalna podjetja in druge organizacije).

Aktivnosti:

Terensko delo:

- mapiranje,
- izvajanje tedenskih aktivnosti na rednih terenih,
- delo v vzgojno-izobraževalnih institucijah, mreži mladinskih centrov in drugih institucijah ali organizacijah, ki so pomemben akter v skupnosti.

Terensko delo predstavlja jedro našega dela in je temelj v procesu opolnomočenja skupnosti. Omogoča tudi vnos tistih aktivnosti, ki jih sicerjšnji programi ne izvajajo in delo s ciljnim skupinami, ki so pogosto spregledane (osipniki, brezposelni).

Utemeljitev pristopa dela in ozaveščanje javnosti:

- študij literature,
- zbiranje in analiza podatkov,
- utemeljevanje pristopa,
- ozaveščanje splošne in strokovne javnosti o pristopu dela in uspešnih praksah.

Z utemeljitvijo pristopa in metod omogočamo prenos načina dela na druge skupnosti in ozaveščamo splošno in strokovno javnost o drugačnem soočanju s problematikami v skupnosti. Na ta način je omogočena diseminacija vizije projekta.

Sodelovanje z osnovnimi šolami:

- izvajanje delavnic za učence, starše in zaposlene,
- sooblikovanje priročnika (terenske delavke in zaposleni v šoli) za vključevanje skupnostnih tematik v redno izobraževanje.

Potrebo po vzgojnem poudarku skupnostnih tem je pokazala analiza potreb, kot tudi naše strokovno opažanje. Proces opolnomočenja skupnosti je, ob podpori terenski delavk, omejen na tri leta. Zato je pomembno v sami skupnosti razviti mehanizme, ki zagotavljajo nadaljnje vzpostavljanje pogojev za opolnomočeno skupnost. Osnovne šole so lahko mehanizem podpore skupnosti.

Izvajanje delavnic in sooblikovanje priročnika poteka po participatornem procesu, ki temelji na motivaciji posameznika. Delo z osnovnimi šolami poteka od 'spodaj navzgor', kar pomeni, da smo z rednimi terenskimi aktivnostmi prisotne na šolskih igriščih, sodelujemo z vodstvom šole, zaposlenimi in skozi dialog sooblikujemo delavnice o skupnostnih tematikah.

Drugo delo:

- usposabljanje in izobraževanje izvajalk,
- pisarniško in administrativno delo,
- razno.

Predvideni stroški:

Za izvedbo načrtovanih aktivnosti v skupnem seštevku 7560 ur v letu 2016 potrebujemo 75.000€.

Pomembno je poudariti, da s financiranjem dela petim mladim omogočate prvo zaposlitev.

AKTIVNOSTI ZA LETO 2016	Ure na osebo	Skupne ure
Terensko delo	800	4000
Mapiranje	100	500
Izvajanje tedenskih aktivnosti	600	3000
Delo v institucijah	100	500

Utemeljitev pristopa dela	300	1500
Študij literature	75	375
Zbiranje in analiza podatkov	75	375
Utemeljevanje pristopa	75	375
Ozaveščanje javnosti	75	375
Sodelovanje z osnovnimi šolami	300	1500
Izvajanje delavnic	225	1125
Sooblikovanje priročnika	75	375
Drugo delo	112	560
SKUPAJ	1512	7560

MESEC	Aktivnost	Ure na osebo	Skupne ure
januar	Utemeljitev pristopa	75	375
	Sodelovanje z OŠ	45	225
	Drugo delo	9	45
februar	Sodelovanje z OŠ	45	225
	Drugo delo	9	45
marec	Sodelovanje z OŠ	45	225
	Drugo delo	9	45
april	Sodelovanje z OŠ	45	225
	Drugo delo	9	45
maj	Terensko delo	125	625
	Sodelovanje z OŠ	45	225
	Drugo delo	9	45
junij	Terensko delo	135	675

	Drugo delo	9	45
julij	Terensko delo	135	675
	Drugo delo	9	45
avgust	Terensko delo	135	675
	Utemeljitev pristopa	25	125
	Drugo delo	9	45
september	Terensko delo	135	675
	Utemeljitev pristopa	25	125
	Drugo delo	9	45
oktober	Terensko delo	135	675
	Utemeljitev pristopa	25	125
	Drugo delo	9	45
november	Utemeljitev pristopa	75	375
	Sodelovanje z OŠ	30	150
	Drugo delo	9	45
december	Utemeljitev pristopa	75	375
	Sodelovanje z OŠ	45	225
	Drugo delo	13	65
		1512	7560